

Kat

Grupp: kat m.fl.

Sammansättning och former: ovanjordiska delar av katväxten (*Catha edulis*), vanligtvis används endast fina grenar och blad. Förekommer även i torkad form.

Benämningar: kat, kath, khat, qat, "marduuf" (för bunt av blad och fina grenar).

Doser: En missbruksdos uppgår till ca 25 gram. En dagsdos motsvarar enligt äldre skattning: 150 – 300 gram blad och fina grenar.

Tillförselsätt: blad och fina grenar tuggas och saliven nedsväljs. Kat i torkad form kan användas i bl a te.

Ruseffekter: eufori, förhöjd självkänsla med känsla av gott intellekt, ökad puls, ökat blodtryck, ökad kroppstemperatur.

Biverkningar: oregelbunden hjärtverksamhet (arrytmi), ångest, aggressivitet, retlighet, hypomant beteende, hallucinationer, sömnsvårigheter efter ruset.

Beroenderisk: långsammare än amfetamin, beroendeframkallade komponenter är katin och katinon, katinon kan ersätta amfetamin vid självinjektionsexperiment på apor, stora ekonomiska uppoffringar kan förekomma för att tillfredsställa begäret efter kat, abstinensreaktioner med bl.a. oro och sömnsvårigheter.

Skadeverkningsrisker: mag- och tarmbesvär, tandskador, kraftig avmagring, sexuella störningar, psykoser, personlighetsförändringar.

Sammanfattande beskrivning: Kat är ovanligt genom att medlet är så skrymmande. P.g.a. de sociala mönstren kring kat-tuggandet med dagligt intag kan beroendeutvecklingen bli mycket stark och svår att bryta. Smugglingen av kat har på senare tid försvårats genom att kat har blivit narkotikaklassat i några viktiga transitländer i Europa. Detta har medfört att de flesta beslag som sker av kat är av kat i torkad form. Enligt vad som fastställts i dom den 16 februari 2015 av Hovrätten över Skåne och Blekinge i mål nr B 3464-14 kan straffvärdet beträffande hantering av torkad kat jämföras med straffvärdet beträffande hantering av färsk kat.¹

¹ Domen överklagades till Högsta domstolen, som beslutade att inte meddela prövningstillstånd.